

Safiiri-Sapphire – Daniel Libeskindin suunnittelema asuinrakennus Berliinissä

Markku Rainer Peltonen

markkurainerpeltonen@yahoo.de

Daniel Libeskindin suunnittelema asuinrakennus Sapphire on Berliinin uusi nähtävyys. Se on betonirakennus, jonka julkisivut on verhoiltu keraamisilla, itsepuhdistuvilla titanium-laatoilla.

Arkkitehti *Daniel Libeskind* on tunnettu suunnittelemistaan ekspressiivisistä rakennuksista. Hänen arkkitehtiuransa alkuaikoina pidettiin lähes mahdottomana, että usein enemmänkin teoreettis pohjaisia suunnitelmia ei pystyttäisi toteuttamaan. Nyt uusin Berliinissä toteutettu projekti, nimeltään jalokivi Safiiri-Sapphire, on Libeskindin ensimmäinen Saksassa rakennettu asuinrakennus, joka on jo aiheuttanut vilkasta keskustelua sen epäkonventiaanalisten muotojensa ja rakenteellisten ratkaisujensa vuoksi.

Daniel Libeskind syntyi 1946 Lodzissa Puolassa, mutta muutti perheensä kanssa 50-luvulla ensiksi Israeliin ja sieltä muutaman vuoden kuluttua Yhdysvaltoihin New Yorkiin. Hän voitti 1988 ennen Berliinin muurin kaatumista Berliinin juutalaisesta museosta pidetyn arkkitehtuurikilpailun. Sen vuoksi hän muuttikin asumaan Länsi-Berliiniin 12 vuoden ajaksi. Voitettuaan 2003 World Trade Centerin suunnittelukilpailun Libeskind muutti takaisin kotikaupunkiinsa New Yorkiin. Safiiri-asuinrakennusprojekti on saanut hänet kuitenkin palamaan useamman kerran takaisin Berliiniin, jonka rakennustoimintaa ja kaupunkisuunnittelua hän on tarkkaan seurannut ja myös useasti paikallisissa medioissa kriittisesti kommentoinut.

Safiiri sijaitsee historiallisella paikalla

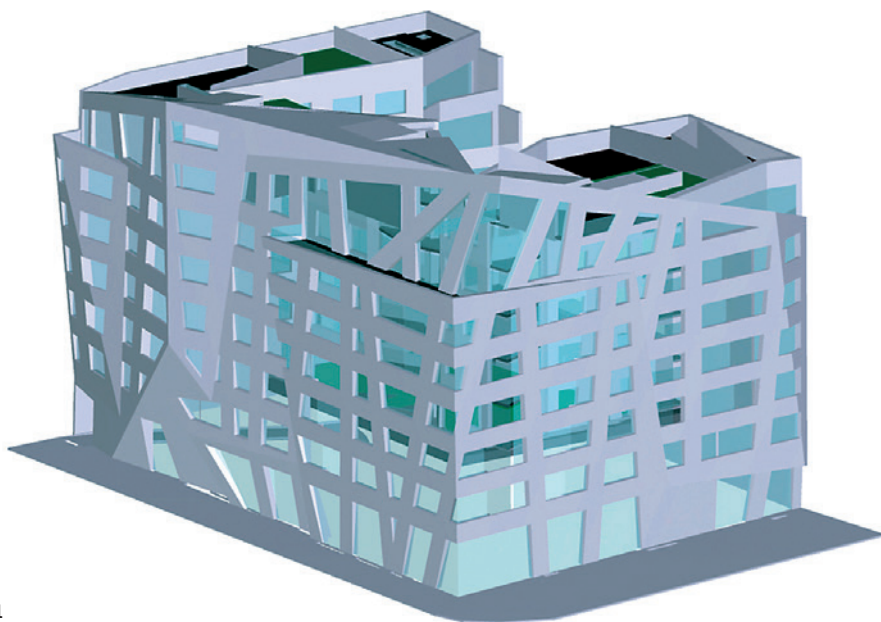
Safiiri-asuinrakennus on rakennettu Chausseestrasen ja Schwarzkopffstrassen katujen kulmaukseen entisen Itä-Berliinin puolella sijaitsevaan Mitten kaupunginosaan lähelle paikkaa, missä muuri ennen jakoi kaupungin kahteen

osaan Itä- ja Länsi-Berliiniin. Toisella puolella katu on myös juuri valmistunut valtava Saksan tiedustelupalvelun rakennuskompleksi, jossa kohta aloittaa työnsä lähes 4 000 ihmistä.

Chausseestrassella asui myös ennen DDR:n kuuluisin toisinajattelija *Wolf Biermann*, jonka ei saanut vuonna 1976 enää palata takaisin Itä-Berliinin kotiinsa pitämältään konserttimatkalta Länsi-Saksasta. Chausseestrasse on vielä yli 25 vuotta Berliinin yhdistymisen jälkeen suurten kaupunkirakenteellisten muutosten alaisena keskeisen sijaintinsa vuoksi.

1 3D-malli tuo esiin julkisivun runkorakenteen.

2 Betoniset paikallavaletut julkisivut on verhoiltu italialaisen Casalgrande Padanan valmistamilla keraamisilla titanium-laatoilla.

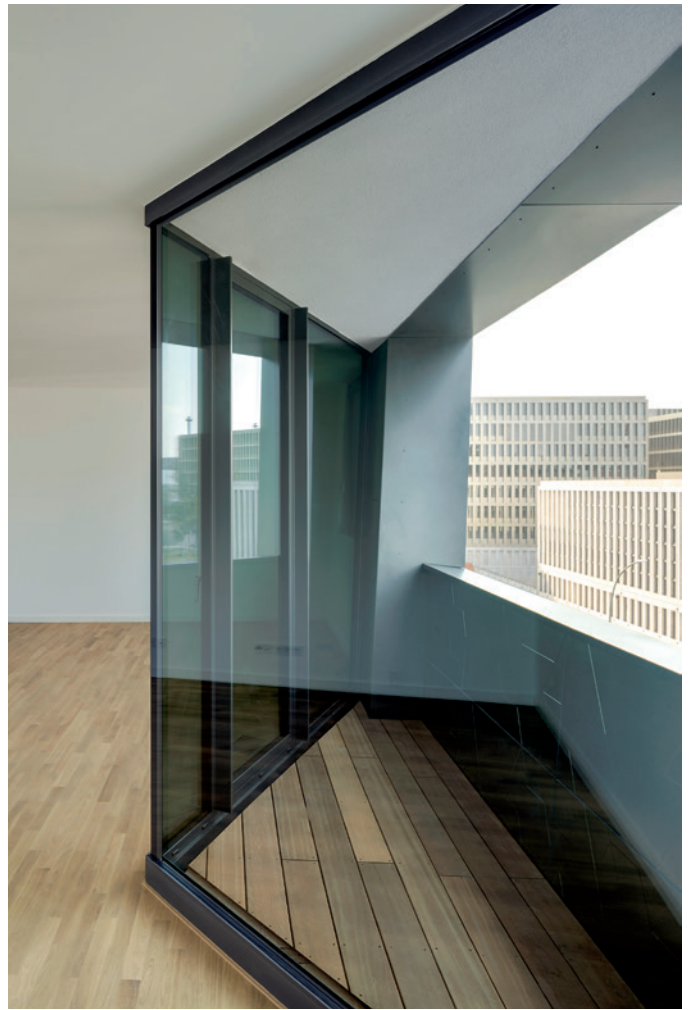

1

3

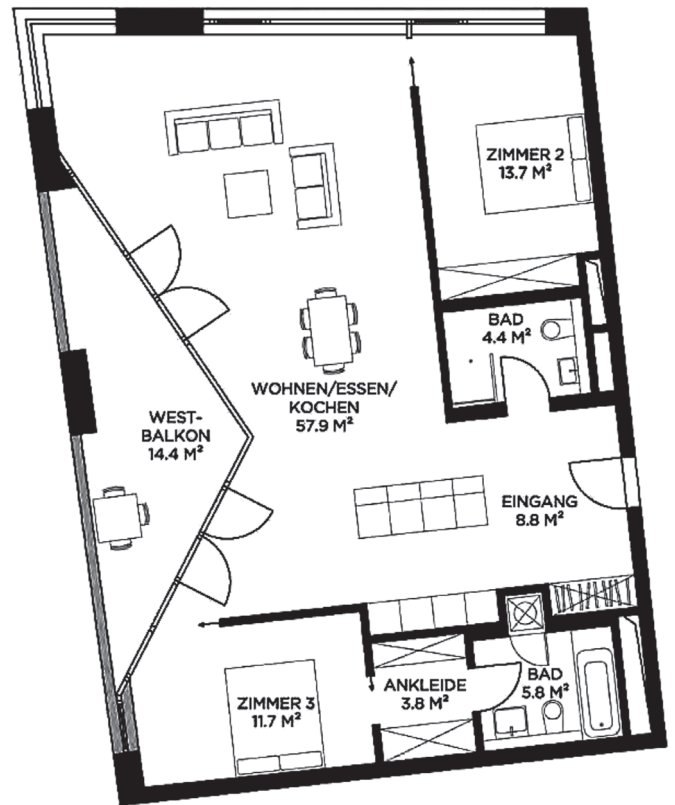
4

5

6

7

3 Porrashuone

4 Jokaisessa asunnossa on oma parveke tai terassi.

5 Asuntojen koot vaihtelevat kaksioista lähes 200 neliön kokoisiin asuntoihin.

6 Kylpyhuone.

7 Jokainen asunto on yksilöllinen.

Yksilöllistä asumista

Safiri on kahdeksan kerroksinen rakennus, jossa on 73 asuntoa ja huoneistokohtaisesti 2–4 huonetta. Huoneistojen pinta-alat vaihtelevat 36:sta 169:ään neliometriin. Asunnoissa on lattialämmitys ja suuremmissa takka. Jokaisessa asunnossa on oma parveke tai terassi. Safirin huoneissa ei ole yhtään 90 asteista kulmaa ja jokainen asunto on muodoltaankin yksilöllinen.

Rakennus ylittää jonkin verran Berliinin rakennuksille sallitun 22 metrin korkeuden. Kaikilla asukkailla on avoimelta kattoterassilta hienot näköalat keskikaupunkialueen ympäristöön. Rakennuksessa on oma piha, maanalaiset autojen paikoituspaikat ja kuntoilualue. Lisäksi rakennuksen katutasossa on valintamyymälä ja kahvila.

Jalokivi-teema Safiri tulee parhaiten esille Daniel Libeskindin suunnitteleman asuinrakennuksen julkisivujen muoto- ja pintakäsittelyssä. Seinät ovat veistoksellisia, vinot elementit ja kulmat kulkevat koko julkisivun läpi. Ikkunat ovat suurikokoisia ja jokainen niistä on erikoinen muistuttaen vapaamuotoisuudellaan hieman *Raili ja Reima Pietilän* Espoon Dipolia. Betoniset paikallavaletut julkisivut ovat verhoiltu italialaisen Casalgrande Padanan

valmistamilla keraamisilla titanium-laatoilla. Julkisivujen laatat pystyvät tuottamaan aktiivihapetta, jolla on ns. puhdistava vaikutus läheisen ympäristön ilman laatuun. Esteettiset kauniit laatat ovat myös vettähylykiviä ja pintakäsittelynsä ansiosta ns. itsepuhdistuvia. Julkisivun ilme ja väri vaihtelee päivän ja yön valaistusolosuhteiden mukaan.

Haastavaa betonirakentamista

Daniel Libeskindin piirtämä Safiri-asuinrakennus on ollut myös betonisuunnittelijoille ja -rakentajille haastava toimeksianto. Rakennuksen useat epätavalliset yksityiskohdat ovat pakottaneet betonin käytössä uudensuunniteltuihin erikoistoimenpiteisiin ja rakennerratkaisuihin. Rakennus on paikalla rakennettu ja valettu.

Cemex Deutschland AG on kuljettanut Berliinin toimipisteistään Kreuzbergistä, Spandausta ja Hohenschönhausenista yli 5000 kuutiometriä betonia Safirin työmaalle. Rakennuksessa käytetyn betonin lujuusluokat ovat olleet pääasiassa C 25/30, C30/37 ja C35/45.

Safiri-asuinrakennus on epäilemättä Berliinin uusi ja huomiota herättävä arkkitehtuurinähtävyys, joka tulee saamaan laajalti kiinnostusta.

8 Rakennus on paikalla valettu ja rakennettu. Cemex Deutschland AG toimitti kohteen betonit.

Cemex Deutschland AG

Sapphire

Residential building Sapphire, designed by architect Daniel Libeskind, is a new attraction in Berlin. It is a concrete building built on site, featuring a facade cladding of ceramic self-cleaning titanium tiles.

Daniel Libeskind is known as the designer of expressive buildings. The most recent project implemented in Berlin, called the Sapphire, is the first residential building by Libeskind built in Germany. It has already become the topic of lively discussion due to its unconventional forms and structural solutions.

The residential Sapphire building is located in the Mitte neighbourhood of the former East Berlin, near the place where the city was divided into two parts by the wall. Across the street, opposite the Sapphire building, stands the huge building complex of the German Federal Intelligence Service, also recently completed.

Sapphire is eight storeys high, and contains 73 apartments. There are no 90-degree angles in any of the rooms and each apartment is individual also in form.

The building slightly exceeds the 22-metre height specified for buildings in Berlin. All the

residents can enjoy amazing views towards the downtown area from the open roof terrace. The building features its own courtyard, underground parking and a gym facility. The ground level is taken up by a grocery store and a cafeteria, for example.

The Sapphire is characterised by carved facades, with canted precast units and angles running through the whole facade. Windows are large, and each one different from others in size. The cladding of the cast-in-situ concrete facades consists of ceramic titanium tiles manufactured by the Italian company Casalgrande Padana. The facade tiles produce active oxygen which has a purifying effect on air quality. The aesthetically attractive tiles are water repelling and their coating makes them self-cleaning. The facade changes in appearance and colour according to the lighting conditions during the day and at night.

Sapphire

Chausseestraße 43, 10115 Berlin, Germany
Completed: 2016

Client: Chausseestraße 43 Entwicklungs GmbH

Building size: 10.000 sq.m gross area

Cost & site supervision: Wenzel + Wenzel

General contractor, site supervision: PORR AG

Joint venture partner: Architekt Daniel Libeskind AG, Zurich, with Studio Libeskind

Structural engineer: PORR AG

Mechanical engineer: PORR AG

Electrical engineer: PORR AG

Plumbing engineer: PORR AG

9

9 Seinät ovat veistoksellisia, vinot elementit ja kulmat kulkevat koko julkisivun läpi.

10 Rakennuksessa on kahdeksan kerrosta ja se ylittää jonkin verran Berliinin rakennuksille sallitun 22 metrin korkeuden. Katutasossa sijaitsevat valintamyymälä ja kahvila.

10